

ZAKON O VOJNIH INVALIDIH (ZVoji)

I. UPRAVIČENCI DO VARSTVA

1. Vojni invalidi

1. člen

Vojni invalid je oseba, ki je v okoliščinah po tem zakonu, kot neposredno posledico teh okoliščin brez svoje krivde dobila najmanj 20% okvaro zdravja zaradi poškodbe ali bolezni ali poslabšanja bolezni, ki jo je imela že prej, ali za katero sicer ni mogoče zanesljivo ugotoviti, da so jo povzročile te okoliščine, vendar je mogoče sklepati, da so vojne razmere znatno vplivale, da se je pojavila.

Vojni invalid je vojaški vojni invalid, vojaški mirnodobni invalid in civilni invalid vojne.

Vojni invalidi se v skladu z zakonom lahko združujejo v društva vojnih invalidov.

Društvom vojnih invalidov se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu. O podelitvi statusa odloča ministrstvo, pristojno za vojne invalide, na podlagi temeljnega akta in programa društva, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena zlasti na področju socialno-zdravstvenega varstva, rehabilitacije in vključevanja invalidov v okolje in delo ter na podlagi dejanske aktivnosti in porabe sredstev društva v določenem obdobju.

Kriteriji za presojo o določitvi statusa društva so še pretežna poraba sredstev društva za namene javnega interesa, zagotovljen nadzor nad porabo javnih sredstev in pogodbeno urejena razmerja med društvom in ministrstvom za uresničevanje dejavnosti, ki so javni interes.

Društva vojnih invalidov pridobijo z dnem uveljavitve tega zakona lastninsko pravico na družbeni lastnini, s katero razpolagajo in jo uporabljajo za rekonvalescentno ali zdraviliško dejavnost.

2. člen

Vojaški vojni invalid je oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, ki je dobila okvaro zdravja pri opravljanju vojaških ali drugih dolžnosti za cilje obrambe ali varnosti Republike Slovenije, ter oseba, ki je dobila okvaro zdravja v enakih okoliščinah v bojih za obrambo slovenske severne meje (1918 in 1919), kot udeleženec narodnoosvobodilne vojne Slovenije (1941 - 1945) ali ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo (1991).

3. člen

Vojaški mirnodobni invalid je oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona,

državljan Republike Slovenije, ki je v miru pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem vojaške dolžnosti, ali pri opravljanju dolžnosti v vojaški šoli, kjer se šola, dobil okvaro zdravja, in oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije, ki je dobil okvaro zdravja v miru pri opravljanju nadomestne civilne službe.

Vojaški mirnodobni invalid je tudi oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije, ki je kot vojaška oseba dobil okvaro zdravja pri opravljanju vojaške dolžnosti izven Republike Slovenije v okviru mednarodnih obveznosti, ki jih je prevzela Republika Slovenija.

Vojaški mirnodobni invalid je tudi oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije, pri katerem je nastala okvara zdravja pri opravljanju določenih nalog pripadnika civilne zaščite, ki predstavljajo povečano nevarnost za nastanek okvare zdravja.

4. člen

Civilni invalid vojne je oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije, ki je dobil okvaro zdravja kot nevojaška oseba v naslednjih okoliščinah:

- zaradi vojnih dogodkov ali dogodkov ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo na ozemlju Republike Slovenije
- zaradi poškodbe, ki jo je povzročil zapuščen vojaški material, na ozemlju Republike Slovenije
- v terorističnem napadu na Republiko Slovenijo na njenem ozemlju ali v tujini.

Civilni invalid vojne je tudi oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije, ki je v okoliščinah iz prve ali druge točke prejšnjega odstavka dobil okvaro zdravja v tujini, kjer je bil zaradi vojne na ozemlju Republike Slovenije v zaporu, internaciji, konfinaciji, deportaciji, prisilni izselitvi, na prisilnem delu ali na begu.

Civilni invalid vojne je tudi tujec, ki je dobil okvaro zdravja v okoliščinah iz prvega ali drugega odstavka tega člena, če je imel takrat stalno prebivališče v Republici Sloveniji, ter tujec, ki je dobil okvaro zdravja v okoliščinah iz prvega odstavka tega člena.

5. člen

Oseba iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa vojnega invalida na dveh ali več podlagah, lahko pridobi status in pravice vojnega invalida le na eni podlagi, invalidnost pa se ji ugotovi po okvarah zdravja na obeh oziroma vseh podlagah.

6. člen

Šteje se, da je podana krivda v smislu prvega odstavka 1. člena tega zakona, če je okvara zdravja ali smrt nastala kot posledica naklepne samopoškodbe ali samomora, razen če je bila samopoškodba ali samomor izveden z namenom, izogniti se sodelovanju z agresorjem.

7. člen

Šteje se, da je okvara zdravja nastala oziroma, da se je poslabšala pri opravljanju vojaške dolžnosti, če je nastala oziroma se je poslabšala pri opravljanju vojaške službe vojaških obveznikov na služenju vojaškega roka usposabljanju, za katerega se šteje, da je z njim opravljen vojaški rok ter pripadnikov rezervne sestave.

Šteje se, da je okvara zdravja nastala ali da se je poslabšala v zvezi z opravljanjem vojaške dolžnosti, če je nastala ali se je poslabšala na poti od doma na zbirališče oziroma pri vrnitvi po opravljeni dolžnosti, na poti in ob vrnitvi z dovoljene zasebne odsotnosti, pa tudi med dovoljeno zasebno odsotnostjo, če je okvara zdravja nastala ali se je poslabšala brez krivde vojaške osebe in če ta ni opravljala dejavnosti, ki predstavlja povečano nevarnost kakor tudi v času, ko se je oseba, ki je opravljala vojaško službo, mudila v vojaškem ali drugem poslopiju, plovilu ali drugod po ukazu oziroma z dovoljenjem pristojnega starešine.

Okvara zdravja ni nastala oziroma se ni poslabšala v okoliščinah iz 3. člena tega zakona, če je nastala oziroma se je poslabšala pri poklicnem opravljanju nalog na področju obrambe, notranjih zadev ali civilne zaščite.

2. Družinski člani

8. člen

Družinski člani, ki uživajo varstvo po tem zakonu, so:

- družinski člani vojnega invalida iz 2. člena, iz 3. člena oziroma iz 4. člena tega zakona po njegovi smrti
- družinski člani osebe, ki je padla, umrla ali bila pogrešana v okoliščinah iz 2. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: družinski člani padlega borca)
- družinski člani osebe, ki je izgubila življenje, umrla ali bila pogrešana v okoliščinah iz 3. člena ali iz 4. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: družinski člani druge osebe).

9. člen

Do varstva po tem zakonu so upravičeni naslednji družinski člani:

- zakonec, ki ga je vojni invalid, padli borec ali druga oseba preživljala vsaj zadnje leto pred svojo smrtjo in zakonec, čigar zakon je bil razvezan, če ima oziroma je imel po sodni odločbi oziroma po dogovoru pravico do preživnine in jo je užival do smrti vojnega invalida, padlega borca ali druge osebe (v nadaljnjem besedilu: razvezani zakonec)
- otroci in posvojenci; pastorki pa ob pogoju, da jih je vojni invalid, padli borec ali druga oseba preživljala vsaj zadnje leto pred svojo smrtjo oziroma od rojstva dalje, če so stari manj kot leto dni, in da niso imeli roditelja, ki bi jih lahko preživljal
- starši, posvojitelj, očim in mačeha, ki jih je vojni invalid, padli borec ali druga oseba preživljala vsaj zadnje leto pred svojo smrtjo in če je očim oziroma mačeha vojnega invalida, padlega borca ali drugo osebo najmanj tri leta preživljala in zanjo skrbela.

10. člen

Vsaj tri leta trajajoča življenjska skupnost, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih izenačena z zakonsko zvezo, ima po tem zakonu enake pravne posledice kot zakonska zveza.

II. PRAVICE VOJNIH INVALIDOV IN DRUŽINSKIH ČLANOV TER PRAVICE OB SMRTI VOJNEGA INVALIDA

1. Pravice vojnih invalidov

a) Pravice vojnih invalidov - državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji

11. člen

Pravice vojnega invalida so:

- invalidnina
- dodatek za posebno invalidnost
- dodatek za pomoč in postrežbo
- povračilo prispevkov za socialno zavarovanje
- zdravstveno varstvo
- zdraviliško in klimatsko zdravljenje
- rehabilitacija:
 - poklicna rehabilitacija
 - oskrbnina
 - sofinanciranje prilagoditve prostorov in tehnične opreme ter delovnega mesta
 - funkcionalne oblike pomoči
- invalidski dodatek
- popust pri vožnji
- povračilo potnih stroškov.

b) Pravice vojnih invalidov - državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini

12. člen

Vojni invalid - državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini ima pravico do invalidnine, dodatka za posebno invalidnost in dodatka za pomoč in postrežbo, v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, pa tudi druge pravice vojnega invalida po tem zakonu.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ima vojni invalid - državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini pravico do invalidskega dodatka za čas, ko je na ozemlju Republike Slovenije, če je na njenem ozemlju neprekinjeno vsaj en mesec.

c) Pravice vojnih invalidov - tujcev

13. člen

Vojni invalid - tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji ima enake pravice kot vojni invalid - državljani Republike Slovenije.

Vojni invalid - tujec s stalnim prebivališčem v tujini ima pravico do invalidnine, dodatka za posebno invalidnost in dodatka za pomoč in postrežbo, v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, pa tudi pravico do povračila potnih stroškov.

2. Pravice družinskih članov

a) Pravice družinskih članov - državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji

14. člen

Pravice družinskih članov padlega borca, umrlega vojnega invalida ali druge osebe so:

- družinska invalidnina
- zdravstveno varstvo
- družinski dodatek
- povračilo potnih stroškov
- posmrtnina
- povračilo stroškov za prevoz posmrtnih ostankov vojnega invalida.

b) Pravice družinskih članov - državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini

15. člen

Družinski član - državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini ima pravico do družinske invalidnine, v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, pa tudi druge pravice družinskih članov po tem zakonu.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ima družinski član - državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini pravico do družinskega dodatka za čas, ko je na ozemlju Republike Slovenije, če je na njenem ozemlju neprekinjeno vsaj en mesec.

c) Pravice družinskih članov - tujcev

16. člen

Družinski član - tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji ima enake pravice kot družinski član - državljani Republike Slovenije.

Družinski član - tujec s stalnim prebivališčem v tujini ima pravico do družinske

invalidnine, v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, pa tudi pravico do povračila potnih stroškov.

III. UGOTAVLJANJE INVALIDNOSTI

17. člen

Vojni invalid se razvrsti v skupino invalidnosti po stopnji okvare zdravja, izraženi v odstotku invalidnosti.

Pri ugotavljanju odstotka invalidnosti se poleg okvare zdravja, katere nastanek je v vzročni zvezi s poškodbo ali boleznijo, dobljeno v okoliščinah iz tega zakona, upoštevajo tudi druge okvare zdravja, katerih nastanek je posledica navedene okvare zdravja.

18. člen

Po odstotku invalidnosti se vojni invalidi razvrstijo v deset skupin invalidnosti:

I. skupina - invalidi s 100% invalidnostjo, zaradi katere jim je priznan dodatek za pomoč in postrežbo

II. skupina - invalidi s 100% invalidnostjo

III. skupina - invalidi z 90% invalidnostjo

IV. skupina - invalidi z 80% invalidnostjo

V. skupina - invalidi s 70% invalidnostjo

VI. skupina - invalidi s 60% invalidnostjo

VII. skupina - invalidi s 50% invalidnostjo

VIII. skupina - invalidi s 40% invalidnostjo

IX. skupina - invalidi s 30% invalidnostjo

X. skupina - invalidi z 20% invalidnostjo.

19. člen

Pri ugotavljanju odstotka invalidnosti se v primerih, ko se je bolezen, ki jo je imel vojni invalid že prej, v pravno relevantnih okoliščinah poslabšala, in v primerih, ko za bolezen sicer ni mogoče ugotoviti, da so jo povzročile te okoliščine, vendar je mogoče sklepati, da so vojne razmere precej vplivale, da se je pojavila, upošteva ustrezen odstotek celotne okvare zdravja glede na naravo bolezni in njen razvoj, trajanje in težo vojnih razmer oziroma razmer pri opravljanju nalog vojaške službe ter glede na druge okoliščine, ki so v posameznem primeru vplivale na bolezen.

Odstotka invalidnosti iz dokončne odločbe po prejšnjem odstavku zaradi poslabšanja bolezni, določenega pri prvem ugotavljanju invalidnosti, pozneje ni mogoče povečati, ne glede na nadaljnje poslabšanje okvare zdravja.

IV. INVALIDNINA

20. člen

Invalidnina vojnega invalida se odmeri v mesečnem znesku po skupini invalidnosti.

Osnova za odmero invalidnine vojnega invalida znaša 111.729 tolarjev (v nadaljnjem besedilu: odmerna osnova).

Mesečni znesek invalidnine vojnih invalidov I. do X. skupine se odmeri v odstotku od odmerne osnove in znaša:

Skupina	Odstotek
I.	100
II.	73
III.	55
IV.	41
V.	29
VI.	18
VII.	14
VIII.	8
IX.	6
X.	4

21. člen

Vojni invalid, ki mu je vojna invalidnost priznana na podlagi amputacije okončin ali hude okvare njihove funkcije ali pa popolne izgube vida na obeh očesih kot neposredne posledice dobljene poškodbe ali bolezni, je upravičen do dodatka za posebno invalidnost, ki znaša - v odvisnosti od teže, vrste in vzroka okvare - 6%, 12%, 19% ali 25% odmerne osnove, oziroma 35% odmerne osnove, če je podana kombinacija najtežjih okvar zdravja.

V. DODATEK ZA POMOČ IN POSTREŽBO

22. člen

Pravico do dodatka za pomoč in postrežbo ima vojni invalid najmanj V. skupine, ki mu je glede na njegovo celotno invalidnost, ne glede na njen izvor, neogibno potrebna stalna pomoč in postrežba za opravljanje osnovnih življenjskih potreb, ali stalno nadzorstvo, ki je slep ali nepokreten.

23. člen

Vojni invalidi, ki jim je stalna pomoč in postrežba neogibno potrebna za opravljanje vseh osnovnih življenjskih potreb, ki so slepi ali nepokretni, so upravičeni do dodatka za pomoč in postrežbo I. stopnje.

Vojni invalidi, ki jim je stalna pomoč in postrežba neogibno potrebna za opravljanje večine osnovnih življenjskih potreb ter tisti vojni invalidi, ki kot težji psihiatrični bolniki neogibno potrebujejo stalno nadzorstvo, so upravičeni do dodatka za pomoč in postrežbo II. stopnje.

24. člen

Potreba po stalni pomoči in postrežbi za opravljanje vseh ali večine osnovnih življenjskih potreb, potreba po stalnem nadzorstvu ter nepokretnost se ugotavljajo po kriterijih in merilih, določenih po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

25. člen

Višina dodatka za pomoč in postrežbo je odvisna od okoliščine, ali je vojnemu invalidu potrebna pomoč in postrežba po kriterijih iz 23. člena tega zakona na podlagi izključno ali pretežno vojne invalidnosti ali pa na podlagi izključno ali pretežno druge invalidnosti.

Višina dodatka za pomoč in postrežbo I. stopnje je enaka odmerni osnovi, višina dodatka za pomoč in postrežbo II. stopnje pa 50% odmerne osnove, če je vojnemu invalidu potrebna pomoč in postrežba na podlagi izključno ali pretežno vojne invalidnosti. Vojnim invalidom - upravičencem do dodatka za pomoč in postrežbo I. stopnje, ki izpolnjujejo še dodatni pogoj, da so stalno popolnoma inkontinentni za blato in urin, se dodatek za pomoč in postrežbo I. stopnje poveča za 25%.

Dodatek za pomoč in postrežbo se zagotavlja v višini po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, če je vojnemu invalidu potrebna pomoč in postrežba na podlagi izključno ali pretežno druge invalidnosti.

V primeru, da je vojnemu invalidu potrebna pomoč in postrežba le na podlagi skupne invalidnosti, se zagotavlja dodatek za pomoč in postrežbo v višini iz drugega ali tretjega odstavka tega člena v odvisnosti od okoliščine, ali vojni invalid potrebuje pomoč in postrežbo pretežno na podlagi vojne invalidnosti ali pretežno na podlagi druge invalidnosti.

Kolikor na potrebo po pomoči in postrežbi v enaki meri vplivata vojna invalidnost in druga invalidnost, se šteje, da vojni invalid potrebuje pomoč in postrežbo pretežno na podlagi vojne invalidnosti.

V primeru, da je vojnemu invalidu potrebna pomoč in postrežba tako na podlagi vojne invalidnosti kot tudi na podlagi druge invalidnosti, pripada vojnemu invalidu dodatek za pomoč in postrežbo tiste stopnje in v tisti višini, ki je za vojnega invalida ugodnejša.

26. člen

Kadar je vojni invalid - uživalec dodatka za pomoč in postrežbo v zdravstvenem ali drugem zavodu ali organizaciji, v kateri ima zagotovljeno potrebno pomoč in postrežbo, nima pravice do tega dodatka za čas bivanja v zavodu ali organizaciji.

Določba prejšnjega odstavka ne velja za čas bivanja vojnega invalida v domu za starejše.

VI. POVRAČILO PRISPEVKOV ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

27. člen

Vojni invalid s priznano pravico do dodatka za pomoč in postrežbo je upravičen do povračila prispevkov od plače, ki jih je dolžan plačati za osebo, ki mu na podlagi pogodbe o zaposlitvi zagotavlja pomoč in postrežbo, vendar največ do višine prispevkov, obračunanih od plače v višini njegovega dodatka za pomoč in postrežbo, če ne uveljavlja podobne pravice po drugih predpisih.

VII. ZDRAVSTVENO VARSTVO

28. člen

Vojnemu invalidu se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja.

Vojnemu invalidu - državljanu Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, se v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja v celoti.

Način povrnitve vrednosti zdravstvenih storitev, ki jih uveljavi vojni invalid iz prejšnjega odstavka, uredita pristojna organizacija za zdravstveno zavarovanje in ministrstvo, pristojno za vojne invalide (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), s pogodbo.

29. člen

Vojni invalid ima pravico do nadomestila plače do 30. dne začasne zadržanosti od dela v višini 100% osnove za nadomestilo.

Izplačnik nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela po prejšnjem odstavku izplača vojnemu invalidu nadomestilo plače v višini 100% osnove za nadomestilo, razliko med tem zneskom in nadomestilom plače, določenim s splošnimi akti delodajalca in ustrezno kolektivno pogodbo, pa izplačniku nadomestila plače nadomesti pristojna upravna enota, ki o pravicah po tem zakonu odloča na prvi stopnji (v nadaljnjem besedilu: upravna enota).

VIII. ZDRAVILIŠKO IN KLIMATSKO ZDRAVLJENJE

30. člen

Vojni invalid ima pravico do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja, kadar je to potrebno za nadaljnje zdravljenje bolezni, ki so predpisane kot indikacije za to zdravljenje.

IX. REHABILITACIJA

1. Poklicna rehabilitacija

31. člen

Vojni invalid ima pravico do poklicne rehabilitacije, če glede na invalidnost, splošno zdravstveno stanje, splošno in strokovno izobrazbo, starost, možnost zaposlitve in druge okoliščine izpolnjuje pogoje za uspešno rehabilitacijo.

32. člen

S poklicno rehabilitacijo se vojni invalid usposobi za prejšnji ali kakšen drug, primeren poklic, pridobi strokovno izobrazbo za poklic ali izpopolni že doseženo strokovno izobrazbo.

33. člen

Vojni invalid z nedokončano strokovno izobrazbo in vojni invalid s strokovno izobrazbo se poklicno rehabilitira tako, da nadaljuje z usposabljanjem, ali se usposobi za isti ali za drug poklic, za katerega se zahteva strokovna izobrazba, ki je enaka izobrazbi, za katero se je izobraževal, oziroma ki jo je pridobil pred nastankom invalidnosti.

Vojni invalid s strokovno izobrazbo se lahko poklicno rehabilitira tudi z izobraževanjem za pridobitev višje strokovne izobrazbe, kot jo že ima, če se je pred nastankom invalidnosti izkazal s strokovno sposobnostjo in če je upravičeno pričakovati, da si bo v rednem roku pridobil tako izobrazbo.

Vojni invalid, ki mu je priznana pravica do poklicne rehabilitacije z izobraževanjem, je upravičen tudi do povračila šolnine, če se izobražuje v javnem vzgojno izobraževalnem zavodu ali pri pravni ali fizični osebi, ki opravlja vzgojno izobraževalno dejavnost kot javno službo.

Vojni invalid, ki je že poklicno rehabilitiran po tem zakonu, nima pravice, da bi se z novo poklicno rehabilitacijo usposobil za poklic, za katerega se zahteva strokovna izobrazba iste stopnje, kot za poklic, za katerega se je usposobil s prejšnjo rehabilitacijo.

34. člen

Če vojni invalid ne more končati poklicne rehabilitacije v določenem roku zaradi bolezni ali iz drugih opravičljivih razlogov, se lahko poklicna rehabilitacija podaljša največ za toliko časa, kolikor je bil vojni invalid zadržan.

Vojnemu invalidu ne pripadajo pravice iz naslova poklicne rehabilitacije v času, ko ponavlja letnik ali nadaljuje izobraževanje v okviru druge smeri izobraževanja, ker ni izpolnil z vzgojno izobraževalnim programom določenih obveznosti za napredovanje v naslednji letnik iz razlogov, ki niso zajeti v prejšnjem odstavku.

Če vojni invalid zaradi bolezni ali iz drugih opravičljivih razlogov ne konča rehabilitacije uspešno, je lahko znova poslan na isto rehabilitacijo.

2. Oskrbnina

35. člen

Vojni invalid ima v času poklicne rehabilitacije pravico do oskrbnine.

Osnova za odmero oskrbnine v tekočem koledarskem letu znaša 50% usklajene odmerne osnove iz januarja tekočega leta (v nadaljnjem besedilu: osnova za oskrbnino).

Oskrbnina je enaka osnovi za oskrbnino, če vojni invalid ali njegovi družinski člani nimajo rednih prejemkov, ki bi vplivali na višino oskrbnine, sicer pa je enaka razliki med osnovo za oskrbnino in delom prejemkov na družinskega člana, vendar ne more biti manjša od 10% osnove za oskrbnino.

Glede prejemkov, ki se upoštevajo pri odmeri oskrbnine, ugotavljanja dela prejemkov na družinskega člana, načina upoštevanja spremembe višine prejemkov v preteklem letu in sprememb v pogledu prejemkov in družinskih članov se uporabljajo določbe tega zakona o invalidskem dodatku.

36. člen

Vojni invalid, ki mu je prenehalo delovno razmerje oziroma status zavarovanca po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in uveljavlja pravico do poklicne rehabilitacije, lahko zahteva, da se mu namesto oskrbnine po 35. členu tega zakona prizna oskrbnina ob pogojih in v višini, ki veljajo za pravico do nadomestila plače za čas poklicne rehabilitacije po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

37. člen

Če je vojni invalid na poklicni rehabilitaciji izven kraja svojega stalnega prebivališča ali kraja zadnje zaposlitve pred nastankom invalidnosti, se mu oskrbnina, odmerjena po 35. ali 36. členu tega zakona, poveča za 15% osnove za oskrbnino, če vzdržuje družino, pa za 30% osnove za oskrbnino mesečno za vsakega družinskega člana, ki ga preživlja (tretji odstavek 50.člena tega zakona).

38. člen

Vojni invalid, ki izpolnjuje pogoje za poklicno rehabilitacijo po tem zakonu in po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko po lastni izbiri uveljavi pravico do poklicne rehabilitacije samo po enem naslovu.

3. Sofinanciranje prilagoditve prostorov in tehnične opreme ter delovnega mesta

39. člen

Izdatki za prilagoditev prostorov in tehnične opreme za potrebe poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve vojnih invalidov ter drugi izdatki, potrebni za zagotovitev zaposlitve vojnim invalidom po končani poklicni rehabilitaciji, se deloma krijejo iz državnega proračuna, če se ne zagotavljajo na drugi podlagi oziroma po drugih predpisih.

4. Funkcionalne oblike pomoči

40. člen

Vojni invalid, ki zaradi vojne invalidnosti potrebuje tehnične pripomočke, ki omogočajo njegovo mobilnost (osebno motorno vozilo, prilagoditev osebnega motornega vozila, prenosna klančina, dvižni sedež, sedež za prenos ter dvigalo za premestitev iz vozička v osebni avto) ali samostojno življenje (telefon z gumbom za klic v sili, Braillova vrstica za vojnega invalida, ki je usposobljen za uporabo računalnika, telefonska slušalka, silhuetni induktor, budilka za gluhe, svetlobni indikatorji zvonjenja hišnega in telefonskega zvonca ter stacionarno ali prenosno povečalo), ima pravico do doplačila k tem stroškom, če se ti pripomočki ne zagotavljajo po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in se vojnemu invalidu ne zagotavljajo v domu za starejše, v posebnem socialno-varstvenem zavodu ali v zavodu za usposabljanje, v katerem biva.

Vojni invalid ima ob pogojih iz prejšnjega odstavka pravico tudi do doplačila za nakup protez, ortoz in drugih tehničnih pripomočkov, ki se zagotavljajo v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, veljavnih na dan uveljavitve tega zakona.

Doplačilo k stroškom nabave osebnega motornega vozila in doplačilo k stroškom prilagoditve osebnega motornega vozila se dodeli na vsakih šest let, šteto od dneva vložitve zahteve, doplačilo k stroškom nabave drugih tehničnih pripomočkov pa se praviloma dodeli enkrat, ponovno pa le v primeru, da je postal tehnični pripomoček zaradi sprememb okvar zdravja vojnega invalida neuporaben, ali je zaradi sprememb okvar zdravja ali iz drugih razlogov, vendar ne zaradi neustreznega ravnanja vojnega invalida, prišlo do poškodovanja tehničnega pripomočka, pa popravilo ali prilagoditev ni možna.

Višina doplačila se določi v ustreznem odstotku od nabavne cene tehničnega pripomočka, pri čemer višina doplačila ne sme presegati dvanajst odmernih osnov, veljavnih v času vložitve zahteve.

X. INVALIDSKI DODATEK

1. Pogoji za pravico do invalidskega dodatka

41. člen

Pravico do invalidskega dodatka ima vojni invalid I. do V. skupine ne glede na starost in zmožnost za delo ter vojni invalid VI. do X. skupine, ki je dopolnil 55 let starosti ali je trajno popolnoma nezmožen za delo.

Osebe iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: upravičenci) so upravičene do invalidskega dodatka, če delež prejemkov na družinskega člana ne dosega osnove za ugotavljanje pravice do invalidskega dodatka in za določanje njegove višine (v nadaljnjem besedilu: osnova).

42. člen

Osnova znaša 45% usklajene odmerne osnove iz januarja tekočega leta.

43. člen

Vojni invalid I. do V. skupine, ki izpolnjuje pogoje za poklicno rehabilitacijo, nima pravice do invalidskega dodatka, dokler ne izpolni starostnega pogoja za pravico do invalidskega dodatka ali dokler ne postane trajno popolnoma nezmožen za delo.

2. Odmera invalidskega dodatka

44. člen

Invalidski dodatek je enak osnovi, če upravičenec in njegovi družinski člani nimajo prejemkov, ki bi vplivali na višino invalidskega dodatka, sicer pa razliki med deležem prejemkov na družinskega člana in osnovo, vendar ne more znašati manj kot 10% osnove.

45. člen

Upravičencu, ki prejema invalidski dodatek in se sam preživlja (v nadaljnjem besedilu: samohranilec) pripada poleg invalidskega dodatka dodatek za samohranilce v višini 50% osnove.

Upravičenec do dodatka za samohranilce obdrži ta dodatek tudi v primeru, da se zaradi bolezni, starosti ali onemoglosti preseli k sorodnikom.

Za samohranilca po prejšnjem odstavku se šteje tisti uživalec invalidnine, ki nima ožjih družinskih članov in staršev, ki bi bili v delovnem razmerju ali v pokoju ali bi imeli kmetijsko zemljišče ali dohodek iz samostojne dejavnosti, in v svojem gospodinjstvu nima za delo zmožnih sorodnikov.

46. člen

Na pravico in višino invalidskega dodatka vplivajo prejemki upravičenca, njegovega zakonca in prejemki vzdrževanih družinskih članov.

47. člen

Za prejemke se štejejo dohodki in prejemki, ki jih oseba iz prejšnjega člena redno prejema v denarju ali v naravi.

Upoštevajo se tako dohodki in prejemki, ki so viri dohodnine, kot tudi osebni prejemki, ki niso obdavčljivi, razen invalidnine, družinske invalidnine in dodatka za posebno invalidnost po tem zakonu ter dodatka za pomoč in postrežbo, prejemkov iz naslova rejnine ter oskrbe v tuji družini in otroškega dodatka.

Od dohodkov oziroma prejemkov po tem zakonu se odštejejo izplačane preživnine v višini izvršljivega pravnega naslova.

48. člen

Kot dohodek, ki je vir dohodnine (dohodki iz dejavnosti, dobiček iz kapitala, dohodki iz premoženja, dohodki iz premoženjskih pravic), se upošteva znesek, ki predstavlja osnovo za davek kot podvrsto dohodnine.

Kot dohodek iz kmetijstva se upošteva osnovo za davek iz kmetijstva, to je katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč, ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Če je zavezanec oproščen davka iz kmetijstva, se katastrski dohodek ne upošteva, če je pri odmeri davka iz kmetijstva priznana davčna olajšava, pa se katastrski dohodek upošteva v višini, zmanjšani za odstotek oziroma za znesek priznane davčne olajšave.

V primeru, da je kmetijsko zemljišče oddano v zakup, se kot dohodek zakupnika upošteva katastrski dohodek, zmanjšani za znesek zakupnine, kot dohodek zakupodajalca pa se upošteva znesek zakupnine.

49. člen

Prejemki se upoštevajo v neto zneskih iz decembra preteklega leta.

Plača upravičenca, zakonca in vzdrževanih družinskih članov se upošteva v povprečnem neto mesečnem znesku iz preteklega leta.

Letni katastrski dohodek se upošteva v višini iz preteklega leta, preračunani na eno dvanajstino, povečani v skladu z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za vojne invalide.

Prejemki iz tujine se upoštevajo preračunani v tolarje po povprečnem srednjem deviznem tečaju Banke Slovenije iz meseca oziroma leta, iz katerega se upoštevajo.

50. člen

Delež prejemkov na družinskega člana se izračuna tako, da se skupni prejemki delijo na osebe iz 46. člena tega zakona.

Skupni prejemki se delijo tudi na druge, za delo nezmožne člane skupnega gospodinjstva, ki živijo na kmetiji in se preživljajo izključno iz dohodkov kmetije.

Vzdrževani družinski člani po tem zakonu so ob pogojih, da so nezmožni za delo, da živijo z upravičencem v skupnem gospodinjstvu in da jih ta preživlja, ker nimajo lastnih prejemkov, ali so njihovi prejemki nižji od zneska najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo iz decembra preteklega leta, otroci, posvojenci, pastorki, vnuki brez staršev ali, če so starši trajno popolnoma nezmožni za delo, starši, očim, mačeha in posvojitelj.

51. člen

Sprememba v višini prejemkov v preteklem letu vpliva na pravico do invalidskega dodatka od 1. januarja tekočega koledarskega leta.

Novi prejemki se upoštevajo od prvega dne naslednjega meseca po nastanku spremembe, izguba prejemkov pa od prvega dne naslednjega meseca, ko je upravičenec sporočil spremembo upravni enoti.

Sprememba števila družinskih članov (zakonca in vzdrževanih družinskih članov), ki ima za posledico povečanje invalidskega dodatka, se upošteva od prvega dne naslednjega meseca, ko je upravičenec sporočil spremembo upravni enoti, sprememba števila družinskih članov, ki ima za posledico zmanjšanje ali izgubo invalidskega dodatka, pa se upošteva od prvega dne naslednjega meseca po nastanku.

52. člen

Za trajno popolno nezmožnega za delo po tem zakonu se šteje vojni invalid oziroma uživalec družinske invalidnine, pri katerem je podana trajna izguba delovne zmožnosti.

Za trajno popolno nezmožnega za delo se po tem zakonu šteje tudi vojni invalid oziroma uživalec družinske invalidnine za čas, ko skrbi za enega ali več otrok, mlajših od petnajst let, ali za starejšega otroka, ki je nezmožen za samostojno življenje in delo, če sam skrbi za otroke ter živi z njimi v skupnem gospodinjstvu.

Za nezmožnega za delo se šteje po tem zakonu otrok, ki glede starosti in šolanja izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do družinske invalidnine, vojni invalid I. do V. skupine ter oseba, ki je dopolnila 55 let starosti.

XI. POPUST PRI VOŽNJI

53. člen

Vojni invalid ima pravico do 75% popusta od redne cene vožnje za skupno pet potovanj letno na ozemlju Republike Slovenije z vlakom ali avtobusom.

Upravna enota poravnava prevozniku 75% redne cene vožnje, kolikor znaša popust iz prejšnjega odstavka.

Z enim potovanjem sta mišljena odhod iz odhodnega v namembni kraj (vožnja tja) in vrnitev iz namembnega v odhodni kraj ali kakšen drug kraj (vožnja nazaj).

XII. POVRAČILO POTNIH STROŠKOV

54. člen

Vojni invalid ima pravico do povračila potnih stroškov (prevoznih stroškov ter stroškov prehrane in nastanitve med potovanjem in prebivanjem v drugem kraju), kadar ga upravna enota ali ministrstvo pošlje ali pokliče v drug kraj zaradi pregleda pred zdravniško komisijo ali zaradi zdraviliškega in klimatskega zdravljenja po tem zakonu.

Vojni invalid ima v primerih iz prejšnjega odstavka pravico do povračila potnih stroškov tudi za spremljevalca, če mu je priznana pravica do dodatka za pomoč in postrežbo ali mu je določen spremljevalec za pot na zdraviliško in klimatsko zdravljenje.

Vojni invalid s priznano pravico do dodatka za pomoč in postrežbo ima pravico do povračila stroškov prehrane in nastanitve za osebo, ki mu streže in pomaga med zdraviliškim in klimatskim zdravljenjem v naravnem zdravilišču, če slednje ne zagotavlja pomoči in postrežbe.

Vojni invalid, ki uveljavlja pravico do zdravstvenega varstva po 28. členu tega zakona ima pravico do povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavitvijo te pravice.

55. člen

Vojni invalid ima pravico do povračila prevoznih stroškov tudi za pot na poklicno rehabilitacijo v drug kraj, kamor se redno vozi, če se mu brezplačni prevoz z javnim prevoznim sredstvom ne zagotavlja po drugih predpisih.

Kadar vojni invalid s priznano pravico do dodatka za pomoč in postrežbo uveljavi popust pri vožnji po tem zakonu, ima njegov spremljevalec pravico do povračila prevoznih stroškov.

56. člen

Povračilo prevoznih stroškov pripada vojnemu invalidu po ceni prevoza z javnim prevoznim sredstvom.

Če ni javnega prevoza, ali ga vojni invalid s priznano pravico do dodatka za pomoč in postrežbo glede na težo invalidnosti ne more uporabljati, se povrnejo stroški v višini, ki jo določi minister, pristojen za vojne invalide.

XIII. DRUŽINSKA INVALIDNINA

1. Pogoji za pravico

57. člen

Družinski člani padlega borca in vojnega invalida I. do VII. skupine po njegovi smrti ter družinski člani druge osebe imajo pravico do družinske invalidnine pod naslednjimi pogoji:

1. osebe iz 1. točke 9. člena - ko dopolnijo starost 55 let, pred dopolnjenim 55. letom starosti pa, če so popolnoma nezmožni za delo, dokler takšna nezmožnost traja
2. osebe iz 2. točke 9. člena - do dopolnjenega 15. leta starosti, oziroma če se šolajo, do konca predpisanega rednega šolanja, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti, izjemoma pa tudi do dopolnjenega 27. leta starosti, če imajo status študenta, če pa so popolnoma nezmožni za delo, dokler takšna nezmožnost traja, in če je nezmožnost nastala pred dopolnjenim 15. letom starosti oziroma pred koncem rednega šolanja.

Če je šolanje prekinjeno zaradi bolezni, nosečnosti ali poroda, oseba iz 2. točke prejšnjega odstavka obdrži pravico do družinske invalidnine tudi med boleznijo oziroma prekinitvijo zaradi nosečnosti ali poroda - do dopolnjenega 26. leta starosti, pa tudi dlje, vendar le za čas, ko ima priznan status študenta.

Če je oseba iz 2. točke prvega odstavka tega člena prekinila šolanje zaradi služenja vojaškega roka ali opravljanja nadomestne civilne službe, ima v primeru, da se redno šola, pravico do družinske invalidnine tudi po dopolnjenem 26. letu starosti, vendar največ toliko časa, za kolikor je prekinila redno šolanje, medtem ko ji v času služenja vojaškega roka oziroma opravljanja nadomestne civilne službe pravica do družinske invalidnine ne pripada.

58. člen

Ne glede na pogoja iz 1. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona ima zakonec ali razvezani zakonec z enim ali več družinskimi člani iz 2. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, pravico do družinske invalidnine kot souživalec z njimi, dokler ima katerikoli od njih pravico do družinske invalidnine.

Oseba iz prejšnjega odstavka ima pravico do družinske invalidnine kot samostojni uživalec tudi v času, ko družinski član iz 2. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona služi vojaški rok ali opravlja nadomestno civilno službo in mu pravica do družinske invalidnine ne pripada.

59. člen

Ne glede na pogoja iz 1. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona ima zakonec vojnega invalida, ki je bil ob smrti uživalec dodatka za pomoč in postrežbo, pravico do družinske invalidnine, ko dopolni starost 50 let, če je živel z vojnim invalidom v skupnem gospodinjstvu zadnjih pet let pred njegovo smrtjo.

60. člen

Če izpolnjujeta pogoje za pravico do družinske invalidnine razvezani zakonec in zakonec iz poznejše zakonske zveze, imata pravico do družinske invalidnine kot souživalca.

61. člen

Osebe iz 3. točke 9. člena tega zakona imajo pravico do družinske invalidnine, ko dopolnijo starost 55 let, pred dopolnjenim 55. letom starosti pa, če so popolnoma nezmožne za delo.

Družinski člani iz prejšnjega odstavka imajo pravico do družinske invalidnine kot souživalci z osebami iz prvega odstavka 57. člena tega zakona, če teh ni, ali če pravice do družinske invalidnine ne uveljavijo, pa kot samostojni uživalci.

2. Odmera družinske invalidnine

62. člen

Osnova za odmero družinske invalidnine po padlem borcu znaša 60% odmerne osnove.

Osnova iz prejšnjega odstavka se poveča za 10%, če družinsko invalidnino prejema:

- roditelj padlega borca, katerega edini otrok je padel v vojni ali v vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v okoliščinah iz 2. člena tega zakona, če padli borec ni imel potomcev in če roditelj pozneje ni imel drugih otrok
- roditelj padlega borca, ki je imel več otrok in je eden izgubil življenje v okoliščinah iz 2. člena tega zakona, drugi otroci pa v okoliščinah iz prve točke prvega odstavka 4. člena, če nobeden od teh otrok ni imel potomcev in če roditelj pozneje ni imel drugih otrok
- roditelj padlega borca, ki ima enega ali več otrok, ki glede popolne nezmožnosti za delo izpolnjujejo pogoje za pravico do družinske invalidnine, če so se redno šolali, če nobeden od teh otrok ni imel potomcev in če roditelj pozneje ni imel drugih otrok;
 - zakonec padlega borca, ki nima otrok oziroma ima enega ali več otrok, ki glede popolne nezmožnosti za delo izpolnjujejo pogoje za pravico do družinske invalidnine, če so se redno šolali, če nobeden od teh otrok ni imel potomcev; ali
- otrok padlega borca brez obeh staršev.

Osnova za odmero družinske invalidnine po drugi osebi znaša 30% odmerne osnove.

Osnova za odmero družinske invalidnine po umrlem vojnem invalidu I., II. ali III. skupine znaša 15% odmerne osnove, osnova za odmero družinske invalidnine po umrlem vojnem invalidu IV., V., VI. ali VII. skupine pa znašab 7,5% odmerne osnove.

63. člen

Družinska invalidnina se odmeri v 50% od osnove za odmero družinske invalidnine

za enega družinskega člana, v 60% od osnove za dva družinska člana, v 70% od osnove za tri družinske člane, v 80% od osnove za štiri družinske člane, v 90% od osnove za pet družinskih članov in v 100% od osnove za odmero družinske invalidnine za šest ali več družinskih članov, in pripada družinskim članom v enakih delih.

Ne glede na prejšnji odstavek se družinska invalidnina po osebi, ki je bila v času ali zaradi osamosvojitvene vojne v letu 1991 ubita ali je umrla zaradi posledic poškodbe, dobljene v teh okoliščinah, odmeri v višini 70% osnove za odmero družinske invalidnine za enega družinskega člana, v 80% za dva družinska člana, v 90% za tri družinske člane in v višini 100% osnove za odmero družinske invalidnine za štiri in več družinskih članov.

64. člen

Pravico do družinske invalidnine ima ob pogojih, predpisanih s tem zakonom, tudi vojni invalid.

65. člen

Družinski član, ki izpolnjuje pogoje za priznanje pravice do družinske invalidnine po dveh ali več osebah, ima pravico do družinske invalidnine v nezmanjšanem znesku po vsaki od teh oseb.

XIV. ZDRAVSTVENO VARSTVO

66. člen

Uživalcu družinske invalidnine - državljanu Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, se v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, zagotavlja zdravstveno varstvo v obsegu, ki se po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zagotavlja v okviru obveznega zavarovanja.

Uživalcu družinske invalidnine - državljanu Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki je to pravico uveljavil kot družinski član padlega borca, je zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev, zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja.

Uživalcu družinske invalidnine - državljanu Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ki je to pravico uveljavil kot družinski član padlega borca, je v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev v okviru obveznega zavarovanja v celoti.

Glede načina povrnitve vrednosti zdravstvenih storitev za državljane Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini velja določba tretjega odstavka 28. člena tega zakona.

XV. DRUŽINSKI DODATEK

1. Pogoji za pravico

67. člen

Pravico do družinskega dodatka ima uživalec družinske invalidnine, ki izpolnjuje pogoje iz 41. člena tega zakona.

Uživalec družinske invalidnine - zakonec vojnega invalida ima pravico do družinskega dodatka, ko dopolni 50 let starosti, če je vojni invalid do smrti prejemal dodatek za pomoč in postrežbo in če izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka 41. člena tega zakona.

2. Odmera družinskega dodatka

68. člen

Družinski dodatek se odmeri na način, določen s tem zakonom za odmero invalidskega dodatka.

69. člen

Uživalec družinskega dodatka je upravičen do dodatka za samohranilce ob enakih pogojih in v enaki višini kot uživalec invalidskega dodatka.

3. Odmera družinskega dodatka za souživalce

70. člen

Souživalcem družinske invalidnine, ki izpolnjujejo pogoje za pravico do družinskega dodatka, in uživalcem več invalidnin gre en družinski dodatek.

Če dva ali več souživalcev družinske invalidnine izpolnjuje pogoje za pravico do družinskega dodatka, se družinski dodatek, odmerjen na način iz 44. člena tega zakona, poveča za vsakega nadaljnjega souživalca za 50% (za dva nadaljnja souživalca za 100% itd.).

71. člen

Souživalcem družinske invalidnine, ki živijo v skupnem gospodinjstvu in je pravica do družinskega dodatka pri vsakem od njih odvisna od istih prejemkov, gre družinski dodatek, povečan po drugem odstavku 70. člena tega zakona, v enakih delih.

Izmed souživalcev družinske invalidnine, ki živijo ločeno, ali živijo v skupnem gospodinjstvu, vendar je pravica do družinskega dodatka pri posameznih souživalcih odvisna od različnih prejemkov, gre družinski dodatek samo tistim, ki izpolnjujejo pogoje za pravico do družinskega dodatka.

V primeru, da dva ali več souživalcev družinske invalidnine iz prejšnjega odstavka izpolnjuje pogoje za pravico do družinskega dodatka, se za vsakega od njih izračuna znesek družinskega dodatka, do katerega bi bili upravičeni kot samostojni uživalci in ugotovi razmerje med zneski družinskega dodatka ter izračuna povprečni znesek družinskega dodatka.

Družinski dodatek se v primeru iz prejšnjega odstavka izračuna tako, da se povprečni znesek družinskega dodatka poveča po drugem odstavku 70. člena tega zakona, tako odmerjeni družinski dodatek pa se nato razdeli med souživalce po deležih, ustrezno razmerju med zneski družinskega dodatka, ki bi jim pripadali kot samostojnim uživalcem.

72. člen

Souživalcem družinske invalidnine pripada samo en dodatek za samohranilce.

Če dva ali več souživalcev družinske invalidnine izpolnjuje pogoje za dodatek za samohranilce, pripada vsakemu od njih enak del dodatka.

73. člen

Glede prejemkov, ki se upoštevajo pri odmeri družinskega dodatka, ugotavljanja deleža prejemkov na družinskega člana, načina upoštevanja sprememb v višini prejemkov in sprememb prejemkov ter družinskih članov se uporabljajo določbe tega zakona o invalidskem dodatku.

XVI. POVRAČILO POTNIH STROŠKOV

74. člen

Uživalec družinske invalidnine ima pravico do povračila potnih stroškov, kadar ga upravna enota ali ministrstvo pošlje ali pokliče v drug kraj zaradi pregleda pred zdravniško komisijo.

Uživalec družinske invalidnine - otrok do dopolnjenega 15. leta starosti, ki potuje v drug kraj, kamor ga je upravna enota ali ministrstvo poslalo ali poklicalo zaradi pregleda pred zdravniško komisijo, ima pravico do povračila potnih stroškov tudi za spremljevalca.

Uživalec družinske invalidnine, ki uveljavlja pravico do zdravstvenega varstva po prvem oziroma tretjem odstavku 66. člena tega zakona, ima pravico do povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem te pravice.

XVII. POSMRTNINA

75. člen

Ob smrti vojnega invalida imajo družinski člani iz 9. člena tega zakona pravico do

enkratne denarne pomoči v višini razlike med zneskom posmrtnine, ki jim pripada po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, in dvomesečnim zneskom invalidnine, ki je vojnemu invalidu pripadala ob smrti.

Pravico iz prejšnjega odstavka je mogoče uveljaviti, če ni uveljavljena podobna pravica po predpisih o vojnih veteranih.

XVIII. POVRAČILO STROŠKOV ZA PREVOZ POSMRTNIH OSTANKOV VOJNEGA INVALIDA

76. člen

Družinski član ali druga oseba, ki zagotovi prevoz posmrtnih ostankov vojnega invalida, ki je umrl izven svojega stalnega prebivališča - na poti v zdravstveni zavod ali v tem zavodu ali pri vrnitvi iz zavoda, ima pravico do povračila stroškov za prevoz posmrtnih ostankov vojnega invalida.

XIX. PODZAKONSKI AKTI

77. člen

Minister, pristojen za vojne invalide, izda predpis:

- kdaj se šteje, da je vojni invalid, padli borec ali druga oseba preživljala družinskega člana
- o ugotavljanju odstotka invalidnosti po stopnji okvare zdravja in drugih pogojih ter merilih za ugotavljanje invalidnosti ter o vrstah okvar zdravja, ki vojnega invalida upravičujejo do dodatka za posebno invalidnost
- o natančnejših pogojih za zdraviliško in klimatsko zdravljenje in trajanju tega zdravljenja
- o kriterijih in merilih za določanje višine sredstev, potrebnih za namene sofinanciranja prilagoditve prostorov in tehnične opreme ter delovnega mesta
- o višini povračil stroškov prehrane in nastanitve med potovanjem in prebivanjem v drugem kraju
- o natančnejših kriterijih za določitev višine doplačil za nakup tehničnih pripomočkov
- o načinu uveljavljanja pravice do popusta pri vožnji
- o delu izvedencev
- o podrobnejših navodilih o načinu zbiranja podatkov, vodenja zbirk podatkov in načinu posredovanja osebnih podatkov
- o načinu izplačevanja denarnih prejemkov po tem zakonu in o načinu vodenja evidenc o izplačilih ter
- o krajevni pristojnosti za odločanje o pravicah po tem zakonu v zvezi z zahtevami tujcev s stalnim prebivališčem v tujini.

Minister, pristojen za vojne invalide, predpiše po predhodnem mnenju:

- ministra, pristojnega za civilno zaščito, katere naloge iz tretjega odstavka 3. člena tega zakona predstavljajo povečano nevarnost za nastanek okvare zdravja,

- ustrezne organizacije za rehabilitacijo invalidov, vrste tehničnih pripomočkov.

XX. USKLAJEVANJE ODMERNE OSNOVE IN INVALIDSKIH PREJEMKOV

78. člen

Odmerna osnova in mesečni denarni prejemki po tem zakonu se usklajujejo tako, kot se usklajujejo pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

XXI. PRIDOBITEV, UŽIVANJE IN IZGUBA PRAVIC

79. člen

Pravice po tem zakonu gredo upravičencem od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahteve.

80. člen

Državljan Republike Slovenije lahko po lastni izbiri uveljavlja in uživa pravice po tem zakonu ali po drugih predpisih, če ni z meddržavnim sporazumom drugače določeno. Tujec lahko uveljavlja in uživa pravice po tem zakonu, če statusa in pravic ne more uveljavljati v tuji državi.

81. člen

Če vojni invalid na podlagi invalidnosti, ki je podlaga za priznanje tega statusa, pridobi tudi pravico do invalidnine ali pravico do invalidske pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju brez pokojninske dobe ali ob dopolnjeni pokojninski dobi, krajši od petih let, lahko po lastni izbiri uživa pravico do invalidnine in dodatka za posebno invalidnost po tem zakonu ali pravico do invalidnine oziroma pravico do invalidske pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Vojni invalid, ki izbere in uživa pravico do invalidnine ali pravico do invalidske pokojnie po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko uveljavi druge pravice po tem zakonu, razen pravice do invalidnine in dodatka za posebno invalidnost.

Če vojni invalid pridobi pravico do invalidnine ali pravico do invalidske pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju na podlagi nove invalidnosti, na katero je vplivala njegova prejšnja vojna invalidnost, še naprej uživa pravico do invalidnine in dodatka za posebno invalidnost po tem zakonu ob pogoju, da je bil najmanj pet let v delovnem razmerju s polnim delovnim časom ali je imel status zavarovanca na drugi podlagi, preden je nastala nova invalidnost.

82. člen

Če uživalec družinske invalidnine pridobi tudi pravico do družinske pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, pa umrli vojni invalid - prejemnik invalidske pokojnine ni izpolnjeval pogojev za kumuliranje pravic iz 81.

člena tega zakona oziroma oseba, umrla v okoliščinah za priznanje statusa vojnega invalida po tem zakonu, do smrti ni dopolnila najmanj pet let pokojninske dobe, lahko po lastni izbiri uživa pravico do družinske invalidnine po tem zakonu ali pravico do družinske pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

83. člen

Uživalec dodatka za pomoč in postrežbo po tem zakonu lahko po lastni izbiri uživa pravico do tega dodatka samo po tem zakonu ali po drugem predpisu.

84. člen

Uživalci pravic po tem zakonu so dolžni v petnajstih dneh prijaviti upravni enoti vsako spremembo, ki vpliva na uveljavljanje in prenehanje pravic.

85. člen

Pravice po tem zakonu trajajo, dokler uživalec izpolnjuje pogoje, ki so s tem zakonom predpisani za pridobitev in uživanje teh pravic.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se začeta poklicna rehabilitacija in prejemanje oskrbnine lahko nadaljujeta do konca rehabilitacije, vendar največ še dve leti, če gre za invalida, ki je med rehabilitacijo izgubil status vojnega invalida, ker se mu je invalidnost zmanjšala pod določeni minimum.

Uživalcem invalidskega in družinskega dodatka ter oskrbnine, ki jim je bil ta prejemek priznan do 31. decembra preteklega leta, se do izdaje nove odločbe v tekočem koledarskem letu mesečni zneski invalidskega in družinskega dodatka ter oskrbnine izplačujejo v višini iz decembra preteklega leta kot akontacija.

Uživalcu invalidskega ali družinskega dodatka s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki biva v tujini dalj kot tri mesece, se izplačevanje dodatka ustavi za ves čas bivanja v tujini. Dodatek se začne ponovno izplačevati, ko se vrne iz tujine.

86. člen

Invalidnina in družinska invalidnina, dodatek za posebno invalidnost, dodatek za pomoč in postrežbo, invalidski dodatek in družinski dodatek ter oskrbnina se izplačujejo v mesečnih zneskih za naprej.

87. člen

Pravic po tem zakonu ni mogoče prenesti na drugega.

Denarni prejemki, ki so že zapadli v plačilo, pa ob smrti uživalca pravice še niso izplačani, se lahko podedujejo in izplačajo dedičem na podlagi ustreznih dokazil.

88. člen

S sklenitvijo zakonske zveze izgubijo pravico do družinske invalidnine:

- zakonec in razvezani zakonec, razen če sta pravico do družinske invalidnine pridobila ali obdržala zaradi popolne nezmožnosti za delo
- otroci, razen če so to pravico pridobili ali obdržali zaradi popolne nezmožnosti za delo ali če se oba zakonca redno šolata.

Uživalcu družinske invalidnine, ki je to pravico pridobil zaradi popolne nezmožnosti za delo, prenehajo pravica do družinske invalidnine in druge pravice po tem zakonu z dnem, ko sklene delovno razmerje, razen če izpolnjuje starostni pogoj za uveljavitev pravice do družinske invalidnine.

XXII. POSTOPEK ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC

1. Pristojnosti

89. člen

O pravicah po tem zakonu odloča na prvi stopnji upravna enota, pristojna za vojne invalide (v nadaljnjem besedilu: upravna enota).

O pritožbah zoper odločbe upravne enote odloča ministrstvo, pristojno za vojne invalide (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Nadzorstvo in strokovno pomoč pri delu upravnih enot zagotavlja ministrstvo.

2. Uporaba predpisov

90. člen

V postopku za uveljavljanje pravic po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

3. Uvedba postopka in odločanje

91. člen

Pravice po tem zakonu se uveljavljajo na zahtevo stranke.

Postopek za ugotavljanje pravice in odmero višine oskrbnine ter invalidskega in družinskega dodatka na podlagi sprememb v višini prejemkov ali novega dejanskega stanja v skladu s 35., 51. in 73. členom tega zakona uvede upravna enota po uradni dolžnosti.

Upravna enota po uradni dolžnosti vodi postopek za izdajo nove odločbe o pravicah vojnega invalida, ki mu je odstotek invalidnosti ugotovljen začasno, oziroma o pravicah uživalca družinske invalidnine, ki mu je pravica do družinske invalidnine ugotovljena začasno, na podlagičasne nezmožnosti za delo.

Odločba iz prejšnjega odstavka ima pravni učinek od prvega dne naslednjega

meseca po poteku veljavnosti odločbe, s katero sta bila odstotek invalidnosti oziroma nezmožnost za delo začasno ugotovljena.

Če vojni invalid oziroma uživalec družinske invalidnine ne pride na pregled ali kako drugače onemogoči izvedbo postopka, se šteje, da je umaknil zahtevo za uveljavitev pravic po tem zakonu, in se postopek ustavi.

92. člen

Upravni organ za obrambne zadeve oziroma upravni organ za notranje zadeve, pristojen za osebo, ki je v okoliščinah iz 3. člena tega zakona dobila poškodbo ali bolezen, zaradi katere je pri njej nastala okvara zdravja, oziroma ki je v navedenih okoliščinah izgubila življenje ali umrla, izda osebi, ki izkaže pravni interes, potrdilo o okoliščinah, v katerih se je oseba poškodovala ali zbolela, izgubila življenje ali umrla, zaradi uveljavljanja pravic po tem zakonu.

93. člen

Če nastanejo pri vojnem invalidu spremembe, ki vplivajo na pravice, določene z dokončno odločbo, lahko vojni invalid vloži zahtevo za ugotavljanje novega odstotka invalidnosti v zvezi z nastalo spremembo po enem letu od izdaje dokončne odločbe.

94. člen

Če nastanejo pri vojnem invalidu spremembe, ki vplivajo na pravice, določene z dokončno odločbo, zaradi katerih določena pravica po tem zakonu preneha ali se obseg pravice zmanjša, ta pravica preneha ali se spremeni s prvim dnevom naslednjega meseca po nastanku spremembe.

Postopek po prejšnjem odstavku uvede upravna enota po uradni dolžnosti.

95. člen

O pravicah po tem zakonu odloča upravna enota po opravljeni reviziji odločbe o priznanju statusa vojnega invalida oziroma priznanju pravice do družinske invalidnine oziroma po dokončnosti odločbe, s katero je zavrnjena zahteva za priznanje statusa vojnega invalida ali za priznanje pravice do družinske invalidnine.

96. člen

Zahteva za priznanje statusa vojnega invalida na podlagi okvare zdravja, ki je nastala zaradi bolezni, se lahko vloži najkasneje v petih letih po domnevnem nastanku bolezni.

Dejstvo, da je okvara zdravja nastala zaradi bolezni, se ugotavlja na podlagi medicinske dokumentacije o zdravljenju.

4. Izvedenci

97. člen

Odstotek invalidnosti, upravičenost do dodatka za posebno invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo, zdraviliškega in klimatskega zdravljenja, potrebnost tehničnih pripomočkov ter nezmožnost za delo kot pogoje za uveljavitev pravic po tem zakonu ugotavlja upravna enota oziroma ministrstvo na podlagi izvida in mnenja pristojne zdravniške komisije.

Izpolnjevanje pogojev in način poklicne rehabilitacije ter potrebnost prilagoditve prostorov in tehnične opreme zaradi poklicne rehabilitacije oziroma zaposlitve vojnih invalidov ugotavlja upravna enota oziroma ministrstvo na podlagi izvida in mnenja ustrezne organizacije za rehabilitacijo invalidov.

98. člen

Zdravniška komisija prve stopnje, ki da izvid in mnenje upravni enoti, ima tri člane zdravnike.

Minister, pristojen za vojne invalide (v nadaljnjem besedilu: minister), imenuje člane zdravniške komisije prve stopnje in določi sedež in delovno območje komisije.

99. člen

Zdravniška komisija druge stopnje, ki da izvid in mnenje ministrstvu, ima pet članov zdravnikov specialistov.

Minister imenuje člane zdravniške komisije druge stopnje.

5. Pravna sredstva

100. člen

Zoper odločbe upravne enote je dovoljena pritožba.

Zoper izvid in mnenje zdravniške komisije prve stopnje o potrebnosti zdraviliškega in klimatskega zdravljenja vojnega invalida je dopusten ugovor na zdravniško komisijo druge stopnje.

Ugovor se v roku osem dni od prejetega obvestila o odločitvi zdravniške komisije prve stopnje vloži pri upravni enoti, ki je pristojna za vojnega invalida.

Izvid in mnenje zdravniške komisije druge stopnje je dokončen.

101. člen

Za odločbo, s katero se prizna status vojnega invalida, pravica do invalidnine in družinske invalidnine, dodatka za posebno invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo, invalidskega in družinskega dodatka oziroma katera od pravic v okviru

pravice do rehabilitacije, razen pravice do funkcionalnih oblik pomoči, priznanih do višine petih odmernih osnov, veljavnih v času odločanja na prvi stopnji, je obvezna revizija.

Revizijo opravi ministrstvo.

Revizija zadrži izvršitev odločbe, razen odločbe, s katero je priznana pravica do invalidskega in družinskega dodatka ter poklicne rehabilitacije in oskrbnine.

Če je zoper odločbo prve stopnje vložena pritožba, se o reviziji in o pritožbi odloči z isto odločbo.

Če zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena ni vložena pritožba, jo upravna enota v osmih dneh od dneva, ko poteče rok za pritožbo, predloži skupaj s spisi zadeve ministrstvu.

102. člen

Ob reviziji lahko da ministrstvo k odločbi soglasje, lahko jo odpravi ali razveljavi in samo odloči o stvari ali zadevo vrne upravni enoti v ponovni postopek.

Ministrstvo ob reviziji odpravi ali razveljavi odločbo prve stopnje in praviloma samo odloči o stvari v korist ali v škodo stranke, če ugotovi, da so bila na prvi stopnji nepopolno ali napačno ugotovljena dejstva ali da v postopku niso bila upoštevana pravila postopka, ki bi lahko vplivala na odločitev o stvari, ali če ugotovi, da so bili na prvi stopnji zmotno ocenjeni dokazi ali da je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep glede dejanskega stanja ali pa napačno uporabljen predpis, na podlagi katerega je bilo o stvari odločeno.

103. člen

Če zoper odločbo upravne enote, za katero je obvezna revizija, ni vložena pritožba, revizija pa ni opravljena v treh mesecih od dneva, ko je ministrstvo prejelo zadevo, se šteje, da je revizija opravljena in da je k odločbi dano soglasje.

Šteje se, da je revizija opravljena v roku iz prejšnjega odstavka, če je bila odločba, izdana ob reviziji, v tem roku odposlana upravni enoti zaradi vročitve stranki.

Če zdravniška komisija druge stopnje pošlje na dodatne medicinske preiskave osebo, na katero se nanaša odločba, ki je v postopku revizije, začne rok iz prvega odstavka tega člena teči od dneva, ko je ministrstvo prejelo izvid in mnenje zdravniške komisije.

104. člen

Postopek za odločanje o pravicah po tem zakonu, končan z odločbo, zoper katero ni rednega pravnega sredstva v upravnem postopku, se lahko obnovi tudi po rokih, ki so določeni za obnovo postopka v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek.

Pravice, ugotovljene z odločbo, izdano v obnovi postopka, pripadajo od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi predloga za obnovo postopka.

105. člen

Odločbo o pravicah po tem zakonu, ki je postala v upravnem postopku dokončna, je mogoče razveljaviti po nadzorstveni pravici, če je bil z njo prekršen materialni zakon v korist posameznika, in sicer najpozneje v petih letih od dneva, ko je postala odločba dokončna.

6. Izvršitev odločbe

106. člen

Odločbe, s katerimi so priznane pravice po tem zakonu, izvršujejo upravne enote po uradni dolžnosti.

107. člen

Stroške postopka za uveljavljanje pravic po tem zakonu nosi organ, ki vodi postopek.

108. člen

V postopku za uveljavljanje pravic po tem zakonu se ne plačujejo takse.

XXIII. ZAGOTAVLJANJE DENARNIH SREDSTEV ZA UVELJAVLJANJE IN UŽIVANJE PRAVIC

109. člen

Sredstva za uveljavljanje in uživanje pravic po tem zakonu se zagotavljajo v državnem proračunu.

XXIV. NADZOR

110. člen

Minister spremlja in nadzoruje izvajanje tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi ter daje upravnim enotam obvezna navodila za opravljanje zadev, za katere so pooblašene po tem zakonu.

Ministrstvo opravlja finančni nadzor in inšpekcijske zadeve v zvezi z uporabo finančnih sredstev, namenjenih za uveljavljanje pravic po tem zakonu.

Upravne enote morajo pošiljati ministrstvu poročila o izvajanju tega zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov ter poročila o porabi sredstev za uveljavljanje pravic po tem zakonu.

XXV. ZBIRKE PODATKOV

111. člen

Za zbiranje, obdelavo, hrambo, posredovanje in uporabo podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

112. člen

Zbirke podatkov iz prejšnjega člena vsebujejo naslednje osebne podatke:

- ime in priimek upravičenca in njegovega zakonitega zastopnika
- državljanstvo
- enotno matično številko občana
- rojstne podatke
- podatke o prebivališču
- podatke o invalidnosti: vrsti in skupini
- podatke o invalidskih prejemkih: vrsti in višini.

113. člen

Zbirke podatkov iz prejšnjega člena vodijo in vzdržujejo upravne enote, uporablja in hrani pa jih tudi ministrstvo zaradi opravljanja nalog v skladu s tem zakonom.

114. člen

Osebni podatki iz 112. člena tega zakona se shranjujejo v zbirkah podatkov kot trajni.

115. člen

Državni organi, zavodi, organizacije in delodajalci, ki razpolagajo s podatki, potrebnimi za odločanje po tem zakonu, so dolžni te podatke posredovati ministrstvu oziroma upravnim enotam, ki odločajo o pravicah po tem zakonu.

XXVI. POVRNITEV NEUPRAVIČENO PRIDOBLJENIH PREJEMKOV

116. člen

Komur je bil izplačan denarni prejemek po tem zakonu, do katerega ni imel pravice, mora vrniti prejeti znesek:

- če je na podlagi nepravilnih podatkov, za katere je vedel ali bi moral vedeti, da so nepravilni, ali na kakšen drug protipraven način dobil denarni prejemek po tem zakonu, do katerega ni imel pravice, ali je dobil večji prejemek, kot mu je pripadal
- če je uveljavil denarni prejemek zaradi tega, ker ni prijavil nastalih sprememb, ki vplivajo na izgubo, ali obseg kakšne pravice, čeprav je vedel ali bi moral vedeti zanje
- če je prejel večji denarni znesek, kot mu je bil določen z odločbo.

Terjatev iz prejšnjega odstavka zastara po roku, določenem z zakonom, ki ureja zastaranje za to vrsto terjatev.

Zastaralni roki iz prejšnjega odstavka začnejo teči od dneva, ko postane v upravnem postopku dokončna odločba, s katero je ugotovljeno, da izplačani prejemek ne pripada ali pripada v manjšem obsegu (1. in 2. točka prvega odstavka tega člena) oziroma od dneva, ko je bilo izvršeno zadnje nepravilno izplačilo (3. točka prvega odstavka tega člena).

Ob pogojih iz prvega odstavka tega člena obstaja terjatev države nasproti osebi ne glede na to, ali je bila odločba, s katero je bila tej osebi priznana določena pravica, odpravljena ali razveljavljena.

117. člen

Če upravna enota oziroma ministrstvo ugotovi, da je bil osebi izplačan denarni prejemek, do katerega ni imela pravice, o višini preveč izplačanega denarnega prejema obvesti to osebo in jo pozove, da ga povrne v določenem roku.

XXVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

118. člen

Državljanu Republike Slovenije, ki je na dan 25. junija 1991 služil vojaški rok, se za opravljanje vojaške dolžnosti po tem zakonu šteje tudi čas v JLA do odpusta, vendar najdlje do 18. oktobra 1991.

119. člen

Državljan Republike Slovenije, ki je po predpisih o vojaških invalidih, o civilnih invalidih vojne oziroma o varstvu žrtev vojaške agresije na Republiko Slovenijo v letu 1991 (v nadaljnjem besedilu: predpisi o vojaških invalidih in o civilnih invalidih vojne v ustreznem sklonu) do uveljavitve tega zakona uveljavil status in pravice vojaškega invalida ali civilnega invalida vojne na podlagi odločbe, ki jo je izdal pristojni upravni organ Republike Slovenije ali na podlagi odločbe, ki jo je izdal pristojni upravni organ katere od drugih republik nekdanje SFRJ, ki se je v Republiki Sloveniji izvrševala na dan 25.6.1991, obdrži status vojaškega invalida oziroma civilnega invalida vojne, pravice vojnega invalida pa ob pogojih in v obsegu, predpisanimi s tem zakonom.

Družinski član, ki mu je bila priznana pravica do družinske invalidnine po predpisih o vojaških invalidih ali o civilnih invalidih vojne do uveljavitve tega zakona, uživa tudi po uveljavitvi tega zakona pravice, ki jih ima uživalec družinske invalidnine, ob pogojih in v obsegu, predpisanimi s tem zakonom.

120. člen

Vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev narodnoosvobodilne vojne

Jugoslavije, družinskim članom oseb, umrlih v okoliščinah za priznanje statusa mirnodobnega vojaškega invalida in družinskim članom umrlih vojaških invalidov s stalnim prebivališčem v Deželi Furlaniji-Juljski krajini v Republiki Italiji in v Deželi Koroški v Republiki Avstriji se zagotavlja status vojnega invalida, pravice vojnega invalida oziroma pravice družinskih članov pa ob pogojih in v obsegu, določenem s tem zakonom za državljane Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini.

Vojaškim invalidom, članom družin padlih borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije, družinskim članom oseb, umrlih v okoliščinah za priznanje statusa mirnodobnega vojaškega invalida in družinskim članom umrlih vojaških invalidov - tujcem, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji neprekinjeno od 25.6.1991 in so jim bili status in pravice priznane na podlagi odločbe, ki jo je izdal pristojni upravni organ Republike Slovenije, ali na podlagi odločbe, ki jo je izdal pristojni upravni organ katere od drugih republik nekdanje SFRJ, ki pa se je v Republiki Sloveniji izvrševala na dan 25.6.1991, se zagotavlja status vojnega invalida, pravice vojnega invalida oziroma pravice družinskih članov pa ob pogojih in v obsegu, predpisanimi s tem zakonom za državljane Republike Slovenije.

121. člen

Zahteve za priznanje statusa in pravic vojaškega vojnega invalida oziroma civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene v okoliščinah za priznanje statusa vojaškega vojnega invalida oziroma civilnega invalida vojne do uveljavitve tega zakona ter zahteve za priznanje pravic družinskim članom osebe, ki je umrla zaradi posledic bolezni, dobljene v takšnih okoliščinah, po uveljavitvi tega zakona ni več mogoče vložiti.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je zahtevo za priznanje statusa in pravic vojaškega vojnega invalida oziroma civilnega invalida vojne na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene ob vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v letu 1991 ter zahtevo za priznanje pravic družinskim članom osebe, ki je umrla zaradi posledic bolezni, dobljene v teh okoliščinah, mogoče vložiti najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

Zahtevo za priznanje statusa in pravic vojaškega mirnodobnega invalida na podlagi okvare zdravja zaradi bolezni ali poslabšanja bolezni, dobljene v okoliščinah za priznanje statusa vojaškega mirnodobnega invalida do uveljavitve tega zakona, je mogoče vložiti najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

Zahteva iz prejšnjega odstavka osebe, ki po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, statusa mirnodobnega vojaškega invalida ni mogla uveljaviti zaradi prenizkega odstotka invalidnosti, je ne glede na določbo prvega odstavka 97. člena tega zakona pravočasna, če je bila prva zahteva vložena v tem roku.

122. člen

Z uveljavitvijo enotnih kriterijev za ocenjevanje vseh vrst invalidnosti v Republiki Sloveniji se odstotek invalidnosti vojnih invalidov ugotavlja po teh kriterijih.

Odstotki invalidnosti vojnih invalidov, ki bodo ta status uveljavili do uveljavitve enotnih kriterijev iz prejšnjega odstavka, se ne prevedejo.

123. člen

O višini invalidnine in o pravici in višini dodatka za posebno invalidnost in dodatka za pomoč in postrežbo vojaških invalidov oziroma civilnih invalidov vojne, ki so uveljavili status vojaškega invalida ali civilnega invalida vojne in pravico do osebne invalidnine, pravico do ortopedskega dodatka oziroma pravico do dodatka za postrežbo in tujo pomoč po predpisih o vojaških invalidih in o civilnih invalidih vojne do uveljavitve tega zakona, odločijo upravne enote po določbah tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

O višini družinske invalidnine družinskih članov, ki so uveljavili pravico do družinske invalidnine ali pravico do civilne invalidnine po predpisih o vojaških invalidih ali o civilnih invalidih vojne do uveljavitve tega zakona, odločijo upravne enote po določbah tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Osnova za odmero družinske invalidnine osebi, ki ji je bila priznana pravica do družinske invalidnine po predpisih o vojaških invalidih do uveljavitve tega zakona, pa ne izpolnjuje pogojev za odmero družinske invalidnine od osnove iz 62. člena tega zakona, znaša 7,5% odmerne osnove.

O pravici in višini družinske invalidnine družinskih članov, ki so obdržali pravico do civilne invalidnine po drugem odstavku 14. člena zakona o civilnih invalidih vojne (Uradni list RS, št. 56/92), pa niso izpolnjevali pogojev za pravico do družinske invalidnine, odločijo upravne enote po določbah tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Kadar si je pri odločanju o pravicah po tem členu upravna enota oziroma - v postopku o pritožbi oziroma ob reviziji - ministrstvo dolžno pridobiti izvid in mnenje zdravniške komisije, mora biti izvid in mnenje podano praviloma po opravljenem osebnem pregledu stranke.

124. člen

O pravici in višini invalidskega dodatka vojaških invalidov oziroma civilnih invalidov vojne, ki so uveljavili pravico do invalidskega dodatka do uveljavitve tega zakona in o pravici in višini družinskega dodatka družinskih članov, ki so uveljavili pravico do invalidskega dodatka ali družinskega dodatka do uveljavitve tega zakona, odločijo upravne enote po določbah tega zakona ne glede na določbo prvega odstavka 41. člena tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Družinskim članom, ki jim je bil po drugem odstavku 16. člena zakona o civilnih invalidih vojne (Uradni list RS, št. 56/92) odmerjen invalidski dodatek ali družinski dodatek, čeprav niso uveljavili pravice do družinske invalidnine, se odloči o pravici do družinskega dodatka in o njegovi višini po prejšnjem odstavku samo v primeru, da je družinski član do uveljavitve tega zakona uveljavil pravico do družinske invalidnine, v

nasprotnem primeru pa jim pravica do invalidskega dodatka ali družinskega dodatka preneha z dnem uveljavitve tega zakona.

125. člen

Vojaški invalidi in civilni invalidi vojne ter uživalci družinske invalidnine, ki so uveljavili pravico do dodatka za postrežbo in tujo pomoč poleg invalidskega dodatka do uveljavitve tega zakona, obdržijo pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, ki se jim zagotavlja v višini po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, dokler prejemajo invalidski dodatek oziroma družinski dodatek, kolikor te pravice ne morejo uveljaviti po drugih predpisih.

126. člen

Upravna enota po uradni dolžnosti izpelje postopke za ugotovitev sposobnosti za poklicno rehabilitacijo vojaških invalidov in civilnih invalidov vojne I. do V. skupine, ki so uveljavili pravico do invalidskega dodatka do uveljavitve tega zakona, pa do tega dne še niso dopolnili 40 let starosti, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Invalidu iz prejšnjega odstavka, za katerega se ugotovi, da je sposoben za poklicno rehabilitacijo, preneha pravica do invalidskega dodatka z dnem, od katerega mu gre pravica do oskrbnine med poklicno rehabilitacijo.

Invalidu iz prvega odstavka tega člena, ki ne vloži zahteve za priznanje pravice do poklicne rehabilitacije v enem mesecu po izdaji izvida in mnenja pristojne zdravniške komisije o njegovi sposobnosti za poklicno rehabilitacijo, upravna enota po uradni dolžnosti odloči o prenehanju pravice do invalidskega dodatka s prvim dnem naslednjega meseca po izteku enomesečnega roka.

127. člen

O pravici do oskrbnine in o njeni višini vojaških invalidov oziroma civilnih invalidov vojne ter oseb, ki zaradi prenizkega odstotka invalidnosti niso mogle uveljaviti statusa mirnodobnega vojaškega invalida po predpisih o vojaških invalidih, ki so uveljavili pravico do oskrbnine po predpisih o vojaških invalidih in predpisih o civilnih invalidih vojne do uveljavitve tega zakona, odloči upravna enota v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

128. člen

Vojaškemu invalidu oziroma civilnemu invalidu vojne, ki je uveljavil pravico do osebnega motornega vozila ali pravico do denarnega povračila ob nakupu osebne motorne vozila po zakonu o temeljnih pravicah vojaških invalidov in družin padlih borcev (Uradni list SFRJ, št. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90) oziroma po zakonu o civilnih invalidih vojne (Uradni list RS, št. 56/92), upravna enota lahko dodeli doplačilo k stroškom nabave osebne motorne vozila po 40.členu tega zakona po sedmih letih od dneva prevzema prej prejetega oziroma kupljenega vozila.

Vojaškemu invalidu oziroma civilnemu invalidu vojne, ki je po predpisih o vojaških

invalidih oziroma po predpisih o civilnih invalidih vojne uveljavil pravico do posebnega pripomočka za slepe vojaške invalide oziroma civilne invalide vojne, upravna enota lahko dodeli doplačilo k stroškom istovrstnega tehničnega pripomočka po preteku dobe trajanja, določene s podzakonskim aktom, veljavnim do uveljavitve tega zakona za dodelitev pripomočka ali denarnega povračila za kupljeni pripomoček.

129. člen

O zahtevah za priznanje statusa in pravic vojaškega invalida oziroma civilnega invalida vojne ter pravic družinskih članov, vloženih pred uveljavitvijo tega zakona, ki še niso pravnomočno rešene, odloči upravna enota po predpisih, ki so veljali oziroma so se uporabljali do uveljavitve tega zakona.

130. člen

Prehod na nov način izplačevanja denarnih prejemkov po tem zakonu izvedejo upravne enote s postopnim pomikanjem izplačil v dveh letih od dneva uveljavitve tega zakona.

131. člen

Minister izda izvršilne predpise v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Do izdaje izvršilnih predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo izvršilni predpisi, ki so veljali oziroma so se uporabljali do uveljavitve tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom, in sicer:

- pravilnik o ugotavljanju odstotka vojaške invalidnosti (Uradni list SFRJ, št. 7/82, 14/84, 14/84 - popr.)
- pravilnik o okvarah organizma, na podlagi katerih ima vojaški invalid pravico do ortopedskega dodatka in razvrstitvi teh okvar v stopnje (Uradni list SFRJ, št. 7/82)
- pravilnik o okvarah organizma, na podlagi katerih ima vojaški invalid pravico do osebnega motornega vozila, in o vrsti motornega vozila (Uradni list SFRJ, št. 7/82, 14/84, 52/86, 41/87, 21/88 in Uradni list RS, št. 74/94)
- pravilnik o višini povračila za hrano in nastanitev med potovanjem in med prebivanjem v drugem kraju ter pogojih za njegovo uveljavljanje (Uradni list SFRJ, št. 7/82, 2/85 in 11/86)
- pravilnik o posebnih pripomočkih za vojaške invalide (Uradni list SFRJ, št. 19/83 in 11/86 in Uradni list RS, št. 18/94)
- pravilnik o načinu uveljavljanja in uživanja pravice do brezplačne in znižane vožnje (Uradni list SFRJ, št. 7/82)
- pravilnik o zdraviliškem in klimatskem zdravljenju vojaških invalidov (Uradni list SFRJ, št. 30/86 in 9/90)
- pravilnik o delu zdravniških komisij v postopku za uveljavljanje pravic po zakonu o temeljnih pravicah vojaških invalidov in družin padlih borcev (Uradni list SFRJ, št. 7/82)
- pravilnik o izplačevanju denarnih prejemkov, predpisanih z zakoni, ki urejajo temeljne pravice borcev, vojaških invalidov in družin padlih borcev, in o vodenju evidence o izplačilih (Uradni list SFRJ, št. 15/84 in 70/86)

- pravilnik o načinu izplačevanja invalidskih prejemkov po predpisih o vojaških invalidih in predpisih o civilnih invalidih vojne ter o kontroli izplačil (Uradni list SRS, št. 45/88)
- navodilo o vsebini in načinu vodenja evidence o uživalcih denarnih prejemkov po zakonu o vojaških invalidih in zakonu o civilnih invalidih vojne (Uradni list SRS, št. 45/88)
- odredba o določitvi organov, ki sta krajevno pristojna za odločanje o zahtevah glede pravic tujcev, ki imajo stalno prebivališče v tujini (Uradni list RS, št. 24/93).

132. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se preneha uporabljati zakon o temeljnih pravicah vojaških invalidov in družin padlih borcev (Uradni list SFRJ, št. 68/81, 41/83, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90) in prenehajo veljati zakon o vojaških invalidih (Uradni list SRS, št. 30/78, 12/85, 11/88 in Uradni list RS, št. 5/90), zakon o civilnih invalidih vojne (Uradni list RS, št. 56/92) in zakon o varstvu žrtev vojaške agresije na Republiko Slovenijo v letu 1991 (Uradni list RS, št. 12/91-I).

133. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1996.

Št. 546-03/89-1/17

Ljubljana, dne 17. oktobra 1995

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakon o vojnih invalidih (ZVojI-C) (Uradni list RS, št. 75/1997) vsebuje naslednje določbe:

7. člen

Mesečni zneski invalidnine in družinske invalidnine, priznani v višini po zakonu o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95 in 19/97) se s 1. 3. 1996 uskladijo za 20,65 odstotkov, s 1. 7. 1996 za 6,5 odstotkov, s 1. 1. 1997 pa za 2,3 odstotka.

Mesečni zneski dodatka za pomoč in postrežbo, priznani v višini po zakonu o vojnih invalidih na podlagi izključno ali pretežno vojne invalidnosti ter mesečni zneski dodatka za posebno invalidnost, se s 1. 8. 1996 uskladijo za 28,49 odstotkov, s 1. 1. 1997 pa za 2,3 odstotka.

Vojni invalidi in uživalci družinske invalidnine so od 1. 1. do 29. 2. 1996 upravičeni do izplačila invalidnin in družinskih invalidnin v zneskih, ki so jim bili izplačani za mesec december 1995.

Vojni invalidi so od 1. 1. do 31. 7. 1996 upravičeni do izplačila dodatka za postrežbo

in tujo pomoč ter ortopedskega dodatka v zneskih, ki so jim bili izplačani za mesec december 1995.

Upravne enote uskladijo denarne prejeme po tem členu v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

8. člen

Mesečni zneski invalidskega in družinskega dodatka ter oskrbnine, priznani po zakonu o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95 in 19/97), se s 1. 1. 1996 zvišajo za 8.608 tolarjev, s 1. 7. 1996 pa se tako zvišani denarni prejemi uskladijo še za 6,5 odstotkov.

O pravici do invalidskega in družinskega dodatka ter oskrbnine upravičencem, ki so v letu 1996 zaradi preseganja osnove za priznanje te pravice po zakonu o vojnih invalidih, to pravico izgubili, ali jim je bila ta pravica priznana v višini 10 odstotkov osnove, ter souživalcem družinskega dodatka, odločijo upravne enote v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Osnova za odmero denarnih prejemkov po prejšnjem odstavku znaša 50.278,05 tolarjev.

9. člen

Premalo izplačani denarni prejemi po zakonu o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95 in 19/97) se po tem zakonu poračunajo, obračunana razlika pa se valorizira za 6 odstotkov.

10. člen

Določba 1. člena tega zakona se uporablja od 1. 1. 1996.

Odmerna osnova iz drugega odstavka 20. člena zakona o vojnih invalidih (Uradni list RS, št. 63/95 in 19/97) znaša od 1. 1. 1997 121.728 tolarjev.

11. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 545-03/89-1/24

Ljubljana, dne 18. novembra 1997.